

NIEDZIELA MĘKI PAŃSKIEJ CZYLI PALMOWA

Dominica In Palmis

1 klasy

szaty czerwone

Na wstępie Wielkiego Tygodnia liturgia przedstawia wiernym w syntetycznym skrócie tajemnicę wielkanocną – przejście przez mękę i krzyż do chwały Zmartwychwstania. Procesja wskazuje na cel i owoc ofiary Zbawiciela. Jest nim zwycięstwo nad szatanem, grzechem i śmiercią. We Mszy świętej rozważamy cenę, za jaką zwycięstwo zostało osiągnięte.

UROCZYSTA PROCESJA Z PALMAMI KU CZCI CHRYSZTUSA KRÓLA

Procesja dzisiejsza powstała w IV wieku w Jerozolimie. Chrześcijanie gromadzili się na Górze Oliwnej i po odczytaniu z Ewangelii urywku opowiadającego o wjeździe Pana Jezusa do Jerozolimy udawali się w uroczystej procesji do kościoła Zmartwychwstania Pańskiego. Biskup jadący na oślicy przedstawiał Zbawiciela, a lud niósł, jak ongiś, gałązki, palmowe i śpiewał hymny pochwalne. I my dzisiaj w procesji, przy śpiewie triumfalnych antyfon i hymnów, wchodzimy do kościoła poprzedzani krzyżem. Pamiętajmy o tym, że kiedyś krzyż otworzy nam bramy niebios, owego niebieskiego Jeruzalem, którego symbolem jest świątynia ziemską.

W Rzymie, przyjmując zwyczaj procesji, dodano doń jeszcze poświęcenie palm. Wiosenne gałązki, cząstka odradzającej się do życia przyrody, są symbolem zwycięstwa życia nad śmiercią. Poświęcone palmy, zatknięte w naszych domach nad krzyżem, będą nam przypominały, że za wzorem naszego Odkupiciela mamy również zwyciężać szatana i śmierć mocą naszej wiary i wiernością prawu Bożemu.

POŚWIĘCENIE PALM

Do poświęcenia przygotowuje się gałązki palm lub innych drzew.

Gałązki przeznaczone dla duchowieństwa i ministrantów składa się na stole ustawionym przed ołtarzem w takim miejscu, by wierni mogli widzieć święte obrzędy. Wierni mogą trzymać gałązki przeznaczone do poświęcenia w rekach. Należy pamiętać, że słowa poświęcenia odnoszą się do wiosennych gałązek drzew, a nie do pęków suchej trzciny lub suszonych kwiatów.

Celebrans i asystujący, złożwszy ukłon przed ołtarzem, stoją za stołem, na którym przygotowano palmy. Chór śpiewa antyfonę:

ANTYFONA

Mt 21, 9

Hosanna filio David: benedictus, qui venit in nómine Dómini. O Rex Israël: Hosanna in excélsis.

Hosanna Synowi Dawidowemu, błogosławiony, który przychodzi w imię Pańskie. O Królu izraelski. Hosanna na wysokościach.

MODLITWA

Benedic, quæsumus, Dómine, hos palmárum seu olivárum ramos: et præsta; ut, quod pópulus tuus in tui veneratióne hodiérna die corporáliter agit, hoc spirituáliter summa devotióne perficiat, de hoste victóriam reportádo et opus misericórdiæ summóperè diligéndo.

Per Dóminum nostrum Iesum Christum, Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Pobłogosław, prosimy Cię, Panie, te gałązki palm (*lub*: drzew) i spraw, aby Twój lud, obchodząc w dzisiejszym dniu tę zewnętrzną uroczystość ku czci Twojej, dopełnił jej z największą pobożnością w sposób duchowy: niech odniesie zwycięstwo nad wrogiem i rozmiłuje się w uczynkach miłosierdzia.

Przez Pana naszego Jezusa Chrystusa, Syna Twego, który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, Bóg przez wszystkie wieki wieków.

R. Amen.

ROZDAWANIE PALM

Celebrans rozdaje poświęcone palmy najpierw duchowieństwu, potem ministrantom, w końcu Wiernym lub ich przedstawicielom. W czasie rozdawania palm śpiewa się następujące antyfony i psalmy:

1 ANTYFONA

Púeri Hebræórum, portántes ramos olivárum, obviavérunt Dómino, clamántes et dicéntes: Hosánna in excélsis.

Dzieci żydowskie niosąc, gałązki oliwne wyszły naprzeciw Panu, wołając i mówiąc: «Hosanna na wysokościach».

Psalm 23

UROCZYSTE WEJŚCIE KRÓLA CHWAŁY DO ŚWIĘTEGO PRZYBYTKU

Pana jest ziemia i. co ją napęlnia, * krąg ziemi i jego mieszkańcy.

Albowiem On go na morzach osadził * i utwierdził ponad rzekami.

Dzieci żydowskie niosąc, gałązki oliwne wyszły naprzeciw Panu, wołając i mówiąc: «Hosanna na wysokościach».

Bramy, podnieście swe szczyty i rozstąpcie się, prastare podwoje, * aby mógł wkroczyć Król chwały!

«Któż jest tym Królem chwały? »* «Pan dzielny i potężny, Pan potężny w boju».

Dzieci żydowskie niosąc, gałązki oliwne wyszły naprzeciw Panu, wołając i mówiąc: «Hosanna na wysokościach».

Bramy, podnieście swe szczyty i rozstąpcie się, prastare podwoje, * aby mógł wkroczyć Król chwały.

«Któż jest tym Królem chwały? »*

«Pan Zastępów: On sam Królem chwały».

Dzieci żydowskie niosąc, gałązki oliwne wyszły naprzeciw Panu, wołając i mówiąc: «Hosanna na wysokościach».

Chwała Ojcu i Synowi, * i Duchowi Świętemu,

Jak była na początku, teraz i zawsze, * i na wieki wieków. Amen.

Dzieci żydowskie niosąc, gałązki oliwne wyszły naprzeciw Panu, wołając i mówiąc: «Hosanna na wysokościach».

2 ANTYFONA

Pueri Hebraeorum vestimenta prosternebant in via et clamabant, dicentes: Hosanna filio David: benedictus, qui venit in nomine Domini.

Dzieci żydowskie uścielały sukniami drogę i wołały mówiąc: «Hosanna Synowi Dawidowemu: Błogosławiony, który przychodzi w imię Pańskie».

Psalm 46

BÓG ZWYCIESKI KRÓL, WSTĘPUJE NA TRON

Pueri Hebraeorum vestimenta prosternebant in via et clamabant, dicentes: Hosanna filio David: benedictus, qui venit in nomine Domini.

Dzieci żydowskie uścielały sukniami drogę i wołały mówiąc: «Hosanna Synowi Dawidowemu: Błogosławiony, który przychodzi w imię Pańskie».

1 ANTYFONA

Omnes populi, plaudite manibus, exsultate Deo voce laetitiae, Quoniam Dominus excelsus, terribilis, * rex magnus super omnem terram.

Wszystkie narody, klaskajcie w dłonie, * radosnym głosem wykrzykujcie Bogu, Bo Pan wysoko, straszliwy, jest wielkim Królem nad całą ziemią.

Pueri Hebraeorum vestimenta prosternebant in via, et clamabant dicentes: «Hosanna filio David; benedictus qui venit in nomine Domini».

Dzieci żydowskie uścielały sukniami drogę i wołały mówiąc: «Hosanna Synowi Dawidowemu: Błogosławiony, który przychodzi w imię Pańskie».

Siibicit populos nobis * et nationes pedibus nostris. Eligit nobis hereditatem nostram, * gloriam Iacob, quem diligit.

On nam poddaje narody * i ludy pod nasze stopy. Wybiera nam na dziedzictwo * chwałę Jakuba, którego miłuje.

Pueri Hebraeorum...

Dzieci żydowskie...

Ascendit Deus cum exultatione, * Dominus cum voce tubae. Psallite Deo, psallite; * psallite regi nostro, psallite.

Wstępuje Bóg wśród radosnych okrzyków, * Pan – przy dźwięku trąby. Śpiewajcie psalmy Bogu, śpiewajcie; * śpiewajcie Królowi naszemu, śpiewajcie!

Pueri Hebraeorum...

Dzieci żydowskie...

Quoniam rex omnis terrae est Deus, * psallite hymnum. Deus regnat super nationes, * Deus sedet super solium sanctum suum.

Gdyż Bóg jest królem całej ziemi, * hymn zaśpiewajcie. Bóg króluje nad narodami, * Bóg zasiada na swym świętym tronie.

Pueri Hebraeorum...

Dzieci żydowskie...

Principes populorum congregati sunt * cum populo Dei Abraham. Nam Dei sunt proceres terrae: * excelsus est valde.

Połączyli się władcy narodów * z ludem Boga Abrahama. Bo możni świata należą do Boga: * On zaś jest najwyższy.

Pueri Hebraeorum...

Dzieci żydowskie...

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto, Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum.

Chwała Ojcu i Synowi, * i Duchowi Świętemu, Jak była na początku, teraz i zawsze, * i na wieki wieków. Amen.

Amen.

Dzieci żydowskie...

CZYTANIE EWANGELII

Kapłan nakłada kadzidło do kadzielnicy, po czym diakon śpiewa urywek Ewangelii opisujący wjazd Pana Jezusa do Jerozolimy.

EWANGELIA

✠ Sequéntia sancti Evangélii secúndum Matthæum. Matth. 21, 1-9.

In illo témpore: Cum appropinquásset Iesus Ierosólymis, et venisset Béthphage ad montem Olivéti: tunc misit duos discípulos suos, dicens eis: Ite in castéllum, quod contra vos est, et statim inveniétis ásinam alligátam et pullum cum ea: sólvite et addúcite mihi: et si quis vobis áliquíd dixerit, dícite, quia Dóminus his opus habet, et conféstim dimíttet eos. Hoc autem totum factum est, ut adimplerétur, quod dictum est per Prophétam, dicéntem: Dícite filiae Sion: Ecce, Rex tuus venit tibi mansuétus, sedens super ásinam et pullum, filium subiugális. Eúntes autem discípuli, fecérunt, sicut præcépit illis Iesus. Et adduxérunt ásinam et pullum: et imposuérunt super eos vestiménta sua, et eum désuper sedére tecérunt. Plúrima autem turba stravérunt vestiménta sua in via: álii autem cædebant ramos de arbóribus, et sternébant in via: turbæ autem, quæ præcedébant et quæ sequebántur, clamábant, dicéntes: Hosánna filio David: benedíctus, qui venit in nómine Dómini.

Onego czasu: Gdy Jezus przybliżał się do Jeruzalem i przyszedł do Betfage na Górze Oliwnej, wtedy wydał dwóch uczniów mówiąc im: «Idźcie do wsi, która jest przed wami, a niebawem znajdziecie oślicę przywiązaną i ośłę z nią: odwiążcie i przywieźcie do mnie. A jeśli by wam kto co mówił, powiedzcie, że Pan ich potrzebuje, a natychmiast puści je». A wszystko to się stało, aby się wypełniło, co powiedziane jest przez Proroka mówiącego: Powiedzcie córce Syjońskiej: Oto zdąża ku tobie król twój cichy i siedzący na oślicy i na oślęciu, synu podjarzemnej.

Idąc tedy uczniowie uczynili jako im przykazał Jezus. I przywieźli oślicę z oślęciem i włożyli na nie szaty swoje, a Jego posadzili na nie. A wielka rzesza słała szaty swoje na drodze, a drudzy obcinali gałązki z drzew i rzucali na drogę. Rzesze zaś, które wyprzedzały i które postępowały za Nim, wołały mówiąc: «Hosanna Synowi Dawidowemu. Błogosławiony, który przybywa w imię Pańskie».

PROCESJA Z POŚWIĘCONYMI PALMAMI

Po nałożeniu przez kapłana kadzidła do kadzielnicy, diakon zwraca się do wiernych i śpiewa:

Ź. Procedámus in pace.

Ź. Idźmy w pokoju.

Wierni odpowiadają:

R. In nómine Christi. Amen.

R. W imię Chrystusa. Amen.

Procesja wyrusza poza kościół. Gdzie odbywa się w innym kościele lub kaplicy, a następnie przechodzi się do kościoła głównego.

W czasie procesji lud albo chór śpiewa następujące antyfony:

1 ANTYFONA

Occurrunt turbæ cum flóribus et palmis
Redemptóri óbviam: et victóri triumphánti
digna dant obséquia: Fílium Dei ore gentes
prædicant: et in laudem Christi voces
tonant per núbila: Hosánna in excélsis.

Spieszą tłumy z kwiatami i palmami
Zbawicielowi naprzeciw i chwalebnemu
Zwycięzcy powinny cześć oddają. Narody
ustami swymi Syna, Bożego opowiadają, a na
cześć Chrystusa rozbrzmiewają pod obłoki
głosy: «Hosanna».

2 ANTYFONA

Cum Angelis et púeris fidéles inve-
niántur, triumphatóri mortis damántes:
Hosánna in excélsis.

Wraz z Aniołami i chłopiętami wiernie
śpiewajmy Zwycięzcy śmierci, wołając:
Hosanna na wysokościach.

3 ANTYFONA

Turba multa, quæ convénerat ad diem
festum, clamábat Dómino: Benedíctus, qui
venit in nómine Dómini: Hosánna in
excélsis.

Rzesza wielka zgromadzona na dzień święta
wołała do Pana: Błogosławiony, który idzie w
imię Pańskie: Hosanna na wysokościach.

4 ANTYFONA

Łk 19, 37-38

Cœpérunt omnes turbæ descendéntium
gaudéntes laudáre Deum voce magna,
super ómnibus quas viderant virtútibus,
dicéntes: Benedíctus qui venit Rex in
nómine Dómini; pax in terra, et glória in
excélsis.

Poczęła cała rzesza schodzących (z Góry
Oliwnej), weseląc się, wielkim głosem
chwalić Boga za wszystkie cuda, które
widziała, wołając: «Błogosławiony Król,
który przybywa w imię Pańskie. Pokój na
ziemi i chwała na wysokościach».

Następnie Śpiewa się hymn. Wierni powinni powtarzać refren: „Gloria, laus” po każdej zwrotce.

HYMN KU CZCI CHRYSTUSA KRÓLA

Glória, laus et honor tibi sit, Rex Christe,
Redémptor: Cui puerile decus prompsit
Hosánna pium.

R. Glória, laus.

Israël es tu Rex, Davidis et ínclita proles:
Nómine qui in Dómini, Rex benedícte,
venis.

R. Glória, laus.

Coetus in excélsis te laudat cælicus
omnis, Et mortális homo, et cuncta creáta
simul.

R. Glória, laus.

Plebs Hebræa tibi cum palmis óbvía

Hołd Tobie, sława i cześć, O Chryste Królu
i Zbawco, Któremu niegdyś chłopięcy chór
nabożne śpiewał Hosanna.

R. Hołd Tobie.

Ty jesteś Król Izraela i sławny potomek
Dawida. Błogosławiony Królu, Ty dziś tu
w imię Pańskie przybywasz.

R. Hołd Tobie.

Wszystkie zastępy niebieskie na wysoko-
ściach Cię wielbią, A z nimi śmiertelny człęk
i wszystkie razem stworzenia.

R. Hołd Tobie.

Rzesza żydowska z palmami wybiegła Ci

venit: Cum prece, voto, hymnis, ádsumus
ecce tibi.

R. Glória, laus.

Hi tibi passúro solvébaní múnia laudis:
Nos tibi regnánti pángimus ecce melos.

R. Glória, laus.

Hi placuére tibi, pláceat devótio nostra:
Rex bone, Rex clemens, cui bona cuncta
placent.

R. Glória, laus.

naprzeciwko, Przyszliśmy. dzisiaj i my
z hymnami, miłością, modlitwą.

R. Hołd Tobie.

Wtedy to szedłeś na mękę, a oni słusznie
Cię czcili. My oto nucimy Ci śpiew, gdy już
królujesz na wieki.

R. Hołd Tobie.

Oddanie ich wdzięcznie przyjąłeś, łaskawie
przyjmij i nasze, O Królu dobry, rozdawco
łask, miłe Ci wszystko co dobre.

R. Hołd Tobie.

Można jeszcze śpiewać psalm 147 lub hymn Christus vincit, albo inne pieśni na cześć
Chrystusa Króla.

5 ANTYFONA

Omnes colláudant nomen tuum, et
dicunt: Benedictus qui venit in nómine
Dómini: Hosánna in excélsis.

Wszyscy wychwalają imię Twoje i mówią:
«Błogosławiony, który idzie w imię Pańskie:
Hosanna na wysokościach».

Psalm 147

DOBRODZIEJSTWA I WSZECHMOC BOGA

Lauda, Jerúsalem, Dóminum: lauda
Deum tuum, Sion.

Quod firmavit seras portarum tuarum,
benedixit filiis tuis in te.

/composuir fines tuos in pace, medulla
tritici satiat te.

Emittit elequium suum in terram,
velociter currit verbum eius.

Dat nivem sicut lanam, pruinam sicut
cinerem spargit.

Proicit glaciem suam ut frustula pania;
coram frigore eius aquæ rigescunt.

Emittit verbum suum et liquefacit eas;
flare iubet ventum suum, et fluunt aquæ.

Annuntiavit verbum suum Iacob, statua
et præcepta sua Israël.

Non fecit ita ulli nationi: præcepta sua
non manifestavit eis.

Gloria Patri.

Omnes Collaudant.

Chwal, Jerozolimo, Pana, chwal Boga
twego, Syjonie.

Umocnił bowiem zawory bram twoich,
pobłogosławił synom twoim w tobie!

Zapewnił pokój twoim granicom, nasycy
ciebie pszenicą najlepszą.

Na ziemię On zsyła swoje orędzie, chyżo
mknie Jego słowo.

On daje śnieg jak wełnę, a szron jak popiół
rozsiewa.

Grad swój rozrzuca jak okruchy chleba, od
Jego mrozu ścinają się wody.

Słowo swe wypowiada i roztopia rzeki, dąc
każe swemi wiatrowi, a spływają wody.

Oznajmił słowo swoje Jakubowi, Izraelowi
ustawy swoje i przykazania.

Tak nie uczynił żadnemu ludowi, przykazań
swoich im nie objawił.

Chwała Ojcu.

Wszyscy wychwalają.

6 ANTYFONA

Fulgéntibus palmis prostérnimur
adveniénti Dómino: huic omnes
occurrámus cum hymnis et cánticis,
glorificántes et dicétes: Benedictus
Dóminus.

Powiewając gałązkami palmowymi padajmy
na kolana przed nadchodzącym Panem,
wyjdźmy wszyscy na Jego spotkanie z
hymnami i pieśniami na ustach, wielbiąc Go i
śpiewając: «Błogosławiony Pan».

7 ANTYFONA

Ave, Rex noster, Fill David, Redemptor mundi, quern prophetæ praedixerunt Salvatorem domui Israël esse venturum. Te enim ad salutarem victimam Pater misit in mundum, quem exspectabant omnes sancti ab origine mundi, et nunc: Hosanna Filio David. Benedictus qui venit in nomine Domini. Hosanna in excelsis.

Witaj, o Królu nasz, Synu Dawida, Odkupicielu świata, o którym Prorocy śpiewali, iż przyjdzie ocalić dom Izraela. Ciebie bowiem Ojciec zesłał na świat jako ofiarę dla jego zbawienia, Ciebie, którego oczekiwali wszyscy święci od początku świata; a teraz: «Hosanna Synowi Dawidowemu! Błogosławiony, który idzie w imię Pańskie! Hosanna na wysokościach!».

8 ANTYFONA

Ingrediēte Dómino in sanctam civitatem, Hebraeorum púeri resurrectionem vitæ pronuntiāntes, Cum ramis palmárum: Hosanna, clamābant, in excelsis. Cum audisset pópulus, quod Iesus veniret Ierosólymam, exierunt obviam ei. Cum ramis palmárum: Hosanna, clamābant, in excelsis.

Gdy wchodził Pan do miasta świętego, chłopięta żydowskie zmartwychwstanie Żywota przepowiadając, z gałązkami palmowymi w rękę wołały: «Hosanna na wysokościach». Gdy lud usłyszał, że Jezus przychodzi do Jerozolimy, wyszedł Mu naprzeciw z palmowymi gałązkami i wołał: «Hosanna na wysokościach».

Kapłan z asystującymi wstępuje na stopnie ołtarza i twarzą do wiernych śpiewa:

℣. Dóminus vobíscum.
℞. Et cum spírítu tuo.
Orémus.

℣. Pan z wami.
℞. I z duchem twoim.
Módlmy się.

MODLITWA

Dómine Iesu Christe, Rex ac Redemptor noster, in cuius honórem, hos ramos gestāntes, solémnes laudes decantávimus: concéde propítius; ut, quocúmque hi rami deportáti fúerint, ibi tuae benedictiónis grátia descēdat, et, quavis dæmonum iniquitáte vel illusióne profligáta, dextera tua prótegat, quos redémit:

Qui vivis et regnas in saecula saeculorum.

Panie Jezu Chryste, Królu i Odkupicielu nasz, na Twoją cześć, trzymając w rękach palmy, śpiewaliśmy uroczyste pienia. Dozwól łaskawie, niech błogosławieństwo Twoje zstąpi wszędzie tam, gdzie te gałązki zostaną zanesione. Niech prawica Twoja zniweczywszy wszelką przewrotność i ułudę szatańską, ochrania tych, których odkupiła:

Który żyjesz i królujesz na wieki wieków.

Po modlitwie kapłan i asystujący zdejmują szaty czerwone i wkładają fioletowe. W czasie śpiewania Męki Pańskiej nie trzyma się palm w rękach.

MSZA ŚWIĘTA

Stacja u Św. Jana na Lateranie

szaty fioletowe

Podobnie jak zmienia się kolor szat kapłana, tak zmienia się i treść liturgii. Msza święta stanowi uderzający kontrast z procesją. Technie smutkiem i boleścią cierpiącego Zbawiciela. Czytamy opis Męki Pańskiej, której znaczenie wyjaśnia *lekcja*. Chrystus z miłości ku Ojcu i ku nam stał się posłusznym aż do śmierci, a to Jego posłuszeństwo stało się naszym zbawieniem. Takie jest prawo chrześcijańskiego życia: przez udział w cierpieniach i krzyżu Chrystusa chrześcijanin zdąża ku zmartwychwstaniu i chwale wiekuistej.

Jeżeli Mszę Świętą poprzedziło poświęcenie palm, kapłan opuszcza modlitwy u stopni ołtarza i od razu przystępuje do okadzania go, podczas gdy chór Śpiewa antyfonę na wejście.

W Mszach, których nie poprzedziło palm, odmawia się modlitwy u Stopni ołtarza.

INTROITUS. ANTYFONA NA WEJŚCIE

Ps 20, 21, 22, 2

Dómine, ne longe fácias auxiliúm tuum a me, ad defensiónem meam aspice: líbera me de ore leonis, et a córnibus unicórnium humilitátem meam.

Deus, Deus meus, réspice in me: quare me dereliquísti? longe a salúte mea verba delictórum meórum.

Dómine, ne longe fácias auxiliúm tuum a me, ad defensiónem meam aspice: líbera me de ore leonis, et a córnibus unicórnium humilitátem meam.

O Panie, nie stój w oddaleniu! Pomocy moja, spiesz mi na ratunek. Wybaw mnie z lwiej paszczy i mnie biednego spod rogów bawolich. Boże mój, Boże mój, czemuś mnie opuścił? Daleki jesteś od próśb, od słów mojego wołania.

O Panie, nie stój w oddaleniu! Pomocy moja, spiesz mi na ratunek. Wybaw mnie z lwiej paszczy i mnie biednego spod rogów bawolich.

ORATIO. KOLEKTA

Omnípotens sempitérne Deus, qui humáno generi, ad imitandum humilitátis exéplum, Salvatórem nostrum carnem súmere et cruce[m] subíre fecísti: concéde propítius; ut et patiéntiæ ipsíus habére documénta et resurrectiónis consórtia mereámur.

Per eúndem Dominum nostrum Iesum Christum, Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sácula sæculórum.

R. Amen.

Wszchemogący, wieczny Boże, chcąc dać rodzajowi ludzkiemu do naśladowania przykład pokory, sprawiłeś, że Zbawiciel nasz przyoblekł ciało i poniósł śmierć na krzyżu; dozwól miłościwie, abyśmy z Jego cierpliwości czerpali skuteczną naukę i zasłużyli na uczestnictwo w Jego zmartwychwstaniu.

Przez tegoż Pana naszego Jezusa Chrystusa, Syna Twego, który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, Bóg przez wszystkie wieki wieków.

R. Amen.

LECTIO. LEKCJA

Lectio Epistolæ beati Pauli Apóstoli ad Philippenses. Philipp. 2, 5-11

Fratres: Hoc enim sentíte in vobis, quod et in Christo Iesu: qui, cum in forma Dei esset, non rapínam arbitrátus est esse se æqualem Deo: sed semetípsum exinanívit, formam servi accípiens, in similitúdinem hóminum factus, et hábitu invéntus ut homo. Humiliávit semetípsum, factus obcædiens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltávit illum: ei donávit illi nomen, quod est super omne nomen: (*hic genuflectitur*) ut in nómine Iesu omne genu flectátur coeléstium, terréstrium et inférno rum: et omnis lingua confíteatur, quia Dóminus Iesus Christus in glória est Dei Patris.

Bracia: to bowiem rozumieście, co i w Chrystusie Jezusie, który mając naturę Bożą nie poczytywał swej równości z Bogiem za przywłaszczenie, ale wyniszczył samego siebie przyjąwszy naturę sługi, stawszy się podobnym do ludzi i dla swego sposobu życia uznany był za człowieka. Unizył samego siebie, stawszy się posłusznym aż do śmierci, a była to śmierć krzyżowa. Dlatego i Bóg wywyższył Go, i nadał Mu imię przewyższające wszelkie imię (*tu się przyklęka*), aby na imię Jezusa zginało się wszelkie kolano mieszkańców niebios, ziemi i podziemia, i żeby wszelki język wyznawał, że Jezus Chrystus jest Panem w Chwale Boga Ojca.

GRADUALE. GRADUAŁ

Ps 72, 24, 1-3

Tenuísti manum dexteram meam: et in voluntáte tua deduxísti me: et cum glória assumpsísti me.

℣. Quam bonus Israël Deus rectis corde! mei autem pæne moti sunt pedes: pæne effúsi sunt gressus mei: quia zelávi in peccatóribus, pacem peccatórum videns.

Tyś ujął mą prawicę; po myśli Twojej wyprowadzisz mnie i wreszcie przyjmiesz mnie do chwały.

℣. Jak dobry jest Bóg Izraela dla tych, co są prawego serca! A moje stopy niemal się zachwiały, me kroki niemal się potknęły, bom do bezbożnych zawiść czuł, na grzesznych bacząc powodzenie.

TRAKTUS

Ps 21, 2-9, 18-19, 22, 24, 32

Deus, Deus meus, réspice in me: quare me dereliquísti? ℣. Longe a salúte mea verba delictórum meórum. ℣. Deus meus, clamábo per diem, nec exáudies: in nocte, et non ad insipiéntiam mihi. ℣. Tu autem in sancto hábitas, laus Israël. ℣. In te speravérunt patres nostri: speravérunt, et liberásti eos. ℣. Ad te clamavérunt, et salvi facti sunt: in te speravérunt, et non sunt confusi. ℣. Ego autem sum vermis, et non homo: oppróbrium hóminum et abiéctio plebis. ℣. Omnes, qui vidébant me, aspernabántur me: locúti sunt lábiis et movérunt caput. ℣. Sperávit in Dómino, erípiat eum: salvum fáciat eum, quóniam vult eum. ℣. Ipsi vero consideravérunt et conspexérunt me:

Boże mój, Boże mój, czemuś mnie opuścił? *V.* Daleki jesteś od prósb, od słów mojego wołania. *V.* Boże mój, wołam przez dzień, a nie wysłuchujesz, wołam nocą, a nie zważasz na mnie. *V.* Przecież Ty mieszkasz w świątnicy, Chwało Izraela! *V.* Nasi ojcowie Tobie zaufali; zaufali, a Tyś ich uwolnił. *V.* Do Ciebie wołali i zostali zbawieni, Tobie ufali i nie zawiedli się. *V.* A jam jest robak – nie człowiek, pośmiewisko ludzi i wzgarda pospólstwa. *V.* Szydzą ze mnie wszyscy, którzy na mnie patrzą; wargi rozwierają, potrząsają głową. «Zaufał Panu, niechże go wyzwoli, niechaj go wyrwie, jeśli go miłuje». *V.* A oni spoglądają i widząc mnie, się cieszą: odzienie moje dzielą między siebie i los rzucają o moją szatę. *V.* Wybaw mnie z lwiej

diviserunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam miserunt mortem. *V.* Líbera me de ore leónis: et a córnibus unicórnium humilitátem meam. *V.* Qui timétis Dóminum, laudáte eum: univérsum semen Iacob, magnificáte eum. *V.* Annuntiábitur Dómino generátio ventúra: et annuntiábunt coeli iustítiam eius. *V.* Pópulo, qui nascétur, quem fecit Dóminus.

MEKA PAŃSKA

- ✠ – słowa Chrystusa
- C – opowiadanie Ewangelisty
- S – słowa innych osób

Getsemani

In illo témpore: Dixit Iesus cum discipulis suis: in villam, quæ dicitur Gethsémani, et dixit discipulis suis: ✠ Sedéte hic, donec vadam illuc et orem. **C.** Et assúmpto Petro et duóbus filiis Zebedáei, coepit contristári et mæstus esse. Tunc ait illis: ✠ Tristis est ánima mea usque ad mortem: sustinéte hic, et vigilate mecum. **C.** Et progréssus pusillum, prócidit in fáciem suam, orans et dicens: ✠ Pater mi, si possibile est, tránseat a me calix iste: Verúmtamen non sicut ego volo, sed sicut tu. **C.** Et venit ad discipulos suos, et invénit eos dormiéntes: et dicit Petro: ✠ Sic non potuístis una hora vigiláre mecum? Vigiláte et oráte, ut non intrétis in tentatiónem. Spíritus quidem promptus est, caro autem infirma. **C.** Iterum secúndo ábiit et orávit, dicens: ✠ Pater mi, si non potest hic calix transíre, nisi bibam illum, fiat volúntas tua. **C.** Et venit íterum, et invenit eos dormiéntes: erant enim óculi eórum graváti. Et relíctis illis, íterum ábiit et orávit tértio, eúndem sermónem dicens. Tunc venit ad discipulos suos, et dicit illis: ✠ Dormíte iam et requiéscite: ecce, appropinquávit hora, et Fílius hóminis tradétur in manus peccatórum. Súrgite, eámus: ecce, appropinquávit, qui me tradet.

paszczy i mnie biednego spod rogów bawolich. *V.* Chwalcie Pana, wy, co się Go boicie, sław Go, całe potomstwo Jakuba. Przyszłemu pokoleniu o Panu opowiedzą i sprawiedliwość Jego ogłoszą niebiosa. *V.* Ludowi, który się narodzi: «Pan to uczynił».

Onego czasu: Przyszedł Jezus z uczniami swymi do posiadłości wiejskiej, którą zowią Getsemani i rzekł im: ✠ Zostańcie tu, aż odejdę tam i będę się modlił. I wzięwszy Piotra i dwóch synów Zebedeuszowych, począł się smucić i cierpieć udrękę. Wówczas rzekł im: ✠ Smutna jest dusza moja aż do śmierci, zostańcie tu i czuwajcie ze mną. **C.** A odszedłszy nieco, padł na oblicze swoje modląc się i mówiąc: ✠ Ojcze mój, jeśli to być może, niechaj odejdzie ode mnie ten kielich, wszakże nie jako ja chcę, ale jako Ty. **C.** I przyszedł do uczniów swoich i zastał ich śpiących. I powiedział Piotrowi: ✠ Tak to, nie mogliście jednej godziny czuwać ze mną? Czuwajcie i módlcie się, abyście nie popadli w pokuszenie: duch wprawdzie jest ochoczy, ale ciało omdlałe. **C.** I oddalił się powtórnie i modlił się mówiąc: ✠ Ojcze mój, jeżeli kielich ten nie może odejść ode mnie, jeno abym go pił, niech się stanie wola Twoja. **C.** I przyszedł znowu, i zastał ich śpiących, oczy ich bowiem były senne. A zostawiwszy ich, znowu się oddalił i modlił się po raz trzeci, te same wypowiadając słowa. Wtedy przyszedł do uczniów swoich i rzekł im: ✠ Śpijcie już i odpoczywajcie, oto nadeszła godzina i Syn Człowieczy będzie wydany w ręce grzeszników. Wstańcie, pójdźmy, oto się przybliżył ten, który mię wyda.

Pojmanie Jezusa

C. Adhuc eo loquente, ecce, Iudas, unus de duodecim, venit, et cum eo turba multa cum gladiis et fustibus, missi a principibus sacerdotum et senioribus populi. Qui autem tradidit eum, dedit illis signum, dicens: S. Quemcumque osculatus fuero, ipse est, tenete eum. C. Et confestim accedens ad Iesum, dixit: S. Ave, Rabbi. C. Et osculatus est eum. Dixitque illi Iesus: ✠ Amice, ad quid venisti? C. Tunc accesserunt, et manus iniecerunt in Iesum et tenuerunt eum. Et ecce, unus ex his, qui erant cum Iesu, extendens manum, exemit gladium suum, et percutiens servum principis sacerdotum, amputavit auriculam eius. Tunc ait illi Iesus: ✠ Convertere gladium tuum in locum suum. Omnes enim, qui acciperint gladium, gladio peribunt. An putas, quia non possum rogare Patrem meum, et exhibebit mihi modo plus quam duodecim legiones Angelorum? Quomodo ergo implebuntur Scripturae, quia sic oportet fieri? C. In illa hora dixit Iesus turbis: ✠ Tamquam ad latronem existis cum gladiis et fustibus comprehendere me: cotidie apud vos sedebam docens in templo, et non me tenuistis. C. Hoc autem totum factum est, ut adimplerentur Scripturae Prophetarum. Tunc discipuli omnes, relicto eo, fugerunt.

Jezus w palacu arcykapłana

At illi tenentes Iesum, duxerunt ad Caiapham, principem sacerdotum, ubi scribae et seniores con venerant. Petrus autem sequebatur eum a longe, usque in atrium principis sacerdotum. Et ingressus intro, sedebat cum ministris, ut videret finem. Principes autem sacerdotum et omne concilium quaerebant falsum testimonium contra Iesum, ut eum morti traderent: et non invenerunt, cum multi falsi testes accessissent. Novissime autem venerunt duo falsi testes et dixerunt: S. Hic dixit: Possum destrudere templum Dei, et post triduum reaedificare illud. C. Et surgens princeps sacerdotum, ait illi: S. Nihil respondes ad ea, quae isti adversum te testificantur? C. Iesus autem tacebat. Et princeps sacerdotum ait illi: S. Adiuvo te per Deum vivum, ut dicas nobis, si tu

C. A gdy On jeszcze mówił, oto nadszedł Judasz, jeden z dwunastu, a z nim wielki tłum z mieczami i kijami, wysłany od przedniejszych kapłanów i starszych ludu. Zdrajca zaś Jego dał im znak mówiąc: S. Którego pocałuję, ten jest, chwytajcie Go. C. A natychmiast przystępując do Jezusa, rzekł: S. Bądź pozdrowiony, Mistrzu! C. I pocałował Go. A Jezus rzekł do niego: ✠ Przyjacielu, po coś przyszedł? C. Wówczas przystąpili i rzucili się na Jezusa, i pojмали Go. A oto jeden z tych, którzy byli z Jezusem, wyciągnawszy rękę dobył miecza swego i uderzywszy sługę księcia kapłańskiego uciął mu ucho. Wtedy rzekł mu Jezus: ✠ Schowaj miecz swój na miejsce. Wszyscy bowiem, którzy za miecz będą chwytały, od miecza poginą. Czyż mniemasz, żebym nie mógł prosić Ojca mego, a me wystawiłby mi zaraz więcej niż dwanaście hufców Aniołów? Jakoż się tedy Pisma wypełnią, że się tak stać musi? C. W tymże czasie powiedział Jezus rzeszom: ✠ Wyszliście z mieczami i kijami jak na złoczyńcę, aby mię pojmać. Codzienny wśród was przebywałem, nauczając w świątyni, a nie pojmalicie mnie. Ale wszystko to się stało, aby się wypełniły Pisma Proroków. C. Wtedy wszyscy uczniowie, opuściwszy Go pouciekali.

A oni pojmawszy Jezusa, wiedli Go do Kajfasza, najwyższego kapłana, gdzie się byli zebrali uczeni w Piśmie i starsi. Piotr zaś szedł za Nim z daleka, aż na dziedziniec najwyższego kapłana. I wszedłszy do wnętrza siedział ze sługami, aby widzieć, jak się sprawa zakończy. A przedniejsi kapłani i cała Rada szukali fałszywego świadectwa przeciwko Jezusowi, aby Go na śmierć skazać. A nie znaleźli, chociaż przychodziło wielu fałszywych świadków. W końcu zjawili się dwaj fałszywi świadkowie i rzekli: S. Ten mówił: Mogę zburzyć świątynię Bożą a po trzech dniach odbudować ją. C. I powstawszy najwyższy kapłan, rzekł Mu: S. Nic nie odpowiadasz na to co ci przeciwko tobie świadczą? C. Ale Jezus milczał. I rzeki Mu najwyższy kapłan: S. Poprzysięgam cię przez Boga żywego, abys nam powiedział, czy ty

es Christus, Fílius Dei. C. Dicit illi Iesus: ✠ Tu dixísti. Verúmtamen dico vobis, ámodo vidébitis Fílium hóminis sedéntem a dextris virtútis Dei, et veniéntem in núbibus coeli. C. Tunc princeps sacerdotum scidit vestiménta sua, dicens: S. Blasphemávit: quid adhuc egemus téstibus? Ecce, nunc audístis blasphemiam: quid vobis vidétur? C. At illi respondéntes dixerunt: S. Reus est mortis. C. Tunc expuérunt in fáciem eius, et cólaphis eum cecidérunt, álii autem palmas in fáciem eius dedérunt, dicéntes: S. Prophetiza nobis, Christe, quis est, qui te percússit?

Zaparcie się Piotra

C. Petrus vero sedébat foris in átrio: et accéssit ad eum una ancílla, dicens: S. Et tu cum Iesu Galiláo eras. C. At ille negávit coram ómnibus, dicens: S. Néscio, quid dicis. C. Exeúnte autem illo iánuam, vidit eum ália ancílla, et ait his, qui erant ibi: S. Et hic erat cum Iesu Nazaréno. C. Et íterum negávit cum iuraménto: Quia non novi hóminem. Et post pusíllum accessérunt, qui stabant, et dixerunt Petro: S. Vere et tu ex illis es: nam et loquéla tua maniféstum te facit. C. Tunc coepit detestári et iuráre, quia non novíset hóminem. Et contínuo gallus cantávit. Et recordátus est Petrus verbi Iesu, quod díxerat: Priúsquam gallus cantet, ter me negábis. Et egréssus foras, flevit amáre.

Jezus wydany Pilatowi

Mane autem facto, consílium inierunt omnes príncipes sacerdotum et senióres pópuli advérsus Iesum, ut eum morti tráderent. Et vinctum adduxérunt eum, et tradidérunt Póntio Piláto práesidi.

Rozpacz Judasza

Tunc videns Iudas, qui eum trádedit, quod damnátus esset, pæniténtia ductus, réttulit trigínta argénteos princípibus sacerdotum et senióribus, dicens: S. Peccávi, tradens sánguinem iustum. C. At illi dixerunt: S. Quid ad nos? Tu vidéris. C. Et proíctis argénteis in templo, recéssit: et

jesteś Chrystusem, Synem Bożym? C. Rzekł mu Jezus: ✠ Tyś powiedział. Wszakże powiadam wam, odtąd ujrzycie Syna Człowieczego siedzącego na prawicy mocy Bożej i przychodzącego w obłokach niebieskich. C. Wtedy najwyższy kapłan rozdarł szaty swoje mówiąc: S. Zbluźnił na cóż więcej potrzebujemy świadków? Otoście teraz słyszeli bluźnierstwo. Cóż tedy myślicie? C. Oni zaś odpowiadając, rzekli: S. Winien jest śmierci. C. Wtedy poczęli plwać na oblicze Jego i bić Go pięściami, a inni policzkowali Go, mówiąc: S. Prorokuj nam, Chrystusie, któryż cię uderzył.

C. A Piotr siedział zewnątrz na dziedzińcu. I zbliżyła się do niego jedna z niewiast służebnych, mówiąc: I tyś był z Jezusem Galilejskim. C. Ale on zaparł się wobec wszystkich, mówiąc: S. Nie wiem, co powiadasz. C. A gdy wychodził z drzwi, ujrzała go druga niewiasta służebna i rzekła tym, którzy tam byli: S. I ten był z Jezusem Nazareńskim. C. I powtórnie zaparł się z przysięgą: że nie znam człowieka. A wkrótce potem przystąpili ci, którzy stali, i rzekli Piotrowi: S. Prawdziwie i tyś z nich jest, bo i mowa twoja cię zdradza. C. Wtedy począł się zaklinać i przysięgać, że nie znał człowieka. A wnet kur zapiał. I wspomniał Piotr na słowa Jezusowe, które mu był powiedział: Pierwej nim kur zapieje, trzykroć się mnie zaprzesz. I wyszedłszy na zewnątrz gorzko zapłakał.

A gdy nadszedł ranek, zeszedli się na radę wszyscy przedniejsi kapłani i starsi ludu przeciw Jezusowi, aby śmierć skazać. I zaprowadzili Go związanego i wydali namiestnikowi, Pilatowi Poncjuszowi.

Wtedy Judasz, który Go wydał, widząc, że był skazany, żalem zdjęty, odniósł trzydzieści srebrników przedniejszym kapłanom i starszym, mówiąc: S. Zgrzeszyłem, wydając krew sprawiedliwego. C. A oni rzekli: S. Cóż nam do tego? To twoja rzecz. C. I porzuciwszy srebrniki w świątyni, oddalił się, poszedł

abiens, láqueo se suspéndit. Príncipes autem sacerdotum, accéptis argénteis, dixérunt: S. Non licet eos mittere in córbonam: quia prétium sánguinis est. C. Consílio autem ínito, emérunt ex illis agrum figuli, in sepultúram peregrinórum. Propter hoc vocátus est ager ille Hacéldama, hoc est, ager sánguinis, usque in hodiérnum diem. Tunc implétum est, quod dictum est per Ieremíam Prophétam, dicentem: Et accepérunt trigínta argénteos prétium appretiáti, quem appretiavérunt a filiis Israël: et dedérunt eos in agrum figuli, sicut constituit mihi Dóminus.

Jezus przed Pilatem

Iesus autem stetit ante præsídem, et interrogávit eum præsés, dicens: S. Tu es Rex Iudæórum? C. Dicit illi Iesus: ✠ Tu dicis. C. Et cum accusarétur a princípibus sacerdotum et senióribus, nihil respóndit. Tunc dicit illi Pilátus: S. Non audis, quanta advérsus te dicunt testimónia? C. Et non respóndit ei ad ullum verbum, ita ut mirarétur præsés veheménter. Per diem autem sollémnem consuéverat præsés pópulo dimíttre unum vinctum, quem voluissent. Habébat autem tunc vinctum insígnem, qui dicebátur Barábbas. Congregátis ergo illis, dixit Pilátus: S. Quem vultis dimíttam vobis: Barábbam, an Iesum, qui dicitur Christus? C. Sciébat enim, quod per invidiam tradidissent eum. Sedénte autem illo pro tribunáli, misit ad eum uxor eius, dicens: S. Nihil tibi et iusto illi: multa enim passa sum hódie per visum propter eum. C. Príncipes autem sacerdotum et senióres persuasérunt populis, ut péterent Barábbam, Iesum vero pérderent. Respóndens autem præsés, ait illis: S. Quem vultis vobis de duóbus dimítti? C. At illi dixérunt: S. Barábbam. C. Dicit illis Pilátus: S. Quid ígitur fáciam de Iesu, qui dicitur Christus? C. Dicunt omnes: S. Crucifigátur. C. Ait illis præsés: S. Quid enim mali íecit? C. At illi magis clamábant, dicéntes: S. Crucifigátur. C. Videns autem Pilátus, quia nihil proficeret, sed magis tumúltus fieret: accépta aqua, lavit manus coram pópulo, dicens: S. Innocens ego sum a ságuine iusti huius: vos vidéritis. C. Et respóndens univérsus

i powiesił się. A przedniejsi kapłani wzięwszy srebrniki, mówili: S. Nie godzi się ich kłaść do skarby, bo są zapłatą krwi. C. I naraższy się, kupili za nie pole garnarczowe na grzebanie pielgrzymów. Dlatego pole owo nazywa się aż do dnia dzisiejszego Hakeldama, to jest pole krwi. Wtedy wypełniło się, co było powiedziane przez Jeremiasza proroka, mówiącego: I wzięli trzydzieści srebrników, zapłatę oszacowanego, którego oszacowali synowie Izraela, i dali je na pole garnarczowe, jako mi nakazał Pan.

A Jezus stanął przed namiestnikiem i zapytał Go namiestnik, mówiąc: S. Tyś jest król żydowski? C. Rzekł mu Jezus: ✠ Sam mówisz. C. A gdy Go oskarżali przedniejsi kapłani i starsi, nic nie odpowiedział. Tedy rzecze Mu Piłat: S. Nie słyszysz, ile świadectw przywodzą przeciwko tobie? C. I nie odpowiedział mu na żadne słowo, tak że namiestnik dziwił się wielce. A na dzień uroczysty zwykł był namiestnik wypuszczać ludowi jednego więźnia, którego by chcieli. Miał zaś naówczas więźnia znacznego, zwanego Barabaszem. Gdy się przeto zebrali, rzekł Piłat: S. Którego chcecie, abym wam wypuścił? Barabasza czy Jezusa, którego zowią Chrystusem? C. Wiedział bowiem, że Go z zazdrości byli wydali. A gdy on zasiadł na trybunie sądowej, posłała do niego żona jego, mówiąc: S. Nic nie czyn temu sprawiedliwemu, bo dzisiaj we śnie wiele cierpiałam z Jego powodu. C. A przedniejsi kapłani i starsi namówili tłumy, aby zażądali Barabasza, a Jezusa zgubili. I odpowiadając namiestnik rzekł im: S. Którego z dwóch chcecie, abym wam wypuścił? C. A oni powiedzieli: S. Barabasza. C. Rzecze im Piłat: wiec mam uczynić z Jezusem, którego zowią Chrystusem? C. Mówią mu wszyscy: S. Niech będzie ukrzyżowany. C. Rzekł im namiestnik: S. Cóż tedy złego uczynił? C. Ale oni tym więcej wołali, mówiąc: S. Niech będzie ukrzyżowany. C. I widząc Piłat, że nic nie osiągnie, a zamieszanie większym się staje, wzięwszy wodę, obmył ręce przed tłumem, mówiąc: S. Nie winienem ja krwi tego sprawiedliwego. Wasza to rzecz. C. I odpowiadając wszystkim

pópulus, dixit: **S.** Sanguis eius super nos et super filios nostros. **C.** Tunc dimísit illis Barábbam: Iesum autem flagellátum trádidit eis, ut crucifigerétur.

Koronowanie cierniem

Tunc mílites prásidis suscipiéntes Iesum in prætórium, congregavérunt ad eum univérsam cohórtem: et exuéntes eum, chlámymdem coccíneam circumdedérunt ei: et plecténtes corónam de spinis, posuérunt super caput eius, et arúndinem in dèxtera eius. Et genu flexo ante eum, illudébant ei, dicéntes: **S.** Ave, Rex Iudæórum. **C.** Et expuéntes in eum, accepérunt arúndinem, et percutiébant caput eius. Et postquam illusérunt ei, exuérunt eum chlámymde et induérunt eum vestiméntis eius, et duxérunt eum, ut crucifigerent.

Droga krzyżowa i ukrzyżowanie

Exeúntes autem, invenérunt hóminem Cyrenæum, nómine Simónem: hunc angariavérunt, ut tólleret cruce[m] eius. Et venérunt in locum, qui dícitur Gólgotha, quod est Calváriæ locus. Et dedérunt ei vinum bíbere cum felle mixtum. Et cum gustásset, nóluit bibere. Postquam autem crucifixérunt eum, divisérunt vestiménta eius, sortem mitténtes: ut implerétur, quod dictum est per Prophétam dicentem: Divisérunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam misérunt sortem. Et sedén-tes, servábant eum. Et imposuérunt super caput eius causam ipsíus scriptam: Hic est Iesus, Rex Iudæórum. Tunc crucifixi sunt cum eo duo latrónes: unus a dextris et unus a sinístris. Prætereúntes autem blasphemábant eum, movéntes cápita sua et dicéntes: **S.** Vah, qui déstruis templum Dei et in tríduo illud reádificas: salva temetípsum. Si Fílius Dei es, descénde de cruce. **C.** Simíliter et príncipes sacerdotum illudéntes cum scribis et senióribus, dicébant: **S.** Alios salvos fecit, seípsum non potest salvum fácere: si Rex Israël est, descéndat nunc de cruce, et crédimus ei: confidit in Deo: líberet nunc, si vult eum: dixit enim: Quia Fílius Dei sum. **C.** Idípsum autem et latrónes, qui crucifixi erant cum eo, improperábant ei.

Ostatnie chwile i śmierć Jezusa

lud rzekł: **S.** Krew jego na nas i na syny nasze. **C.** Tedy im wypuścił Barabasza, a ubiczowanego Jezusa wydał im, aby był ukrzyżowany.

Wówczas żołnierze namiestnika zabrali Jezusa do pretorium i zwołali do Niego całą kohortę. A zdjąwszy szaty Jego, włożyli nań płaszcz szkarłatny i upłótszy koronę z ciernia, włożyli na głowę Jego, a trzcinę w prawicę Jego. I zginając przed Nim kolana naigrawali się z Niego, mówiąc: **S.** Bądź pozdrowiony, królu żydowski! **C.** I plwając nań, brali trzcinę i bili Go po głowie, A gdy mieli dość naigrawań, zdjęli zeń płaszcz i oblekli Go w szaty Jego, i wyprowadzili, aby Go ukrzyżować.

A wychodząc spotkali człowieka z Cyreny imieniem Szymona, tego przymusili, aby niósł krzyż Jego. I przyszli na miejsce, które zowią Golgota, to jest: miejsce Trupiej Głowy. I dali Mu do picia wino zmieszane z żółcią. A gdy go skosztował, nie chciał pić. A ukrzyżowawszy Go, rozdzielili szaty Jego, rzucając losy, aby się wypełniło, co jest powiedziane przez Proroka mówiącego: Rozdzielili sobie szaty moje, a o suknię moją rzucali los. I siedząc, strzegli Go. Umieścili też ponad głowę Jego tytuł Jego winy: Ten jest Jezus, król żydowski. Wówczas ukrzyżowani byli z Nim dwaj łotrzy, jeden po prawicy, a drugi po lewicy. A przechodzący mimo bluźnili Mu potrząsając głowami i mówiąc: **S.** Hej, Ty, co burzysz świątynię Bożą i odbudowujesz ją w ciągu trzech dni, wybawże samego siebie. Jeśliś Synem Bożym, zstąp, z krzyża. **C.** Podobnie i przedniejsi kapłani z uczonymi w Piśmie i starszymi naigrawając się, mówili: **S.** Innych ocalił, a sam siebie ocalić nie może. Jeśli jest królem Izraela, niechże teraz zstąpi z krzyża, a uwierzymy mu. Ufał w Bogu, niechże Go teraz, jeśli chce, wybawi; powiedział przecież, że jest Synem Bożym. **C.** Także i łotrzy, którzy z Nim ukrzyżowani byli, lżyli Go.

A sexta autem hora ténebræ factæ sunt super univérsum terram usque ad horam nonam. Et circa horam nonam clamávit Iesus voce magna, dicens: ✠ Eli, Eli, lamma sabactháni? C. Hoc est: ✠ Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? C. Quidam autem illic stantes et audiéntes dicébant: S. Elíam vocat iste. C. Et contínuo currens unus ex eis, accéptam spóngiam implévit acéto et impósuit arúndini, et dabat ei bíbere. Céteri vero dicébant: S. Sine, videámus, an véniat Elías líberans eum. C. Iesus autem íterum clamans voce magna, emisit spíritum.

(Hic genuflectitur, et pausat aliquántulum.)

Et ecce, velum templi scissum est in duas partes a summo usque deórsum: et terra mota est, et petræ scissæ sunt, et monuménta apérta sunt: et multa córpora sanctorum, qui dormierant, surrexérunt. Et exúntes de monuméntis post resurrectionem eius, venérunt in sanctam civitatem, et apparuérunt multis. Centúrio autem et qui cum eo erant, custodiéntes Iesum, viso terrámótu et his, quæ fiébant, timuérunt valde, dicéntes: S. Vere Filius Dei erat iste. C. Erant autem ibi mulieres multæ a longe, quæ secútæ erant Iesum a Galilæa, ministrántes ei: inter quas erat María Magdaléne, et María Iacóbi, et Ioseph mater, et mater filiórum Zebedæi.

Złożenie do grobu

Cum autem sero factum esset, venit quidam homo dives ab Arimathæa, nómine Ioseph, qui et ipse discipulus erat Iesu. Hic accéssit ad Pilátum, et pétiit corpus Iesu. Tunc Pilátus iussit reddi corpus. Et accépto córpore, Ioseph invólvit illud in síndone munda. Et pósuit illud in monuménto suo novo, quod excíderat in petra. Et advólvit saxum magnum ad óstium monuménti, et ábiit.

CREDO

OFFERTORIUM. ANTYFONA NA OFIAROWANIE

A od godziny szóstej całą ziemię zaległy ciemności aż do godziny dziewiątej. I około dziewiątej godziny zawołał Jezus głosem wielkim, mówiąc: ✠ Eli, Eli, lamma sabaktani? C. To jest: ✠ Boże mój, Boże mój, czemuś mię opuścił? C. A niektórzy ze stojących tam, słysząc to, mówili: S. Eliasza wzywa. C. I natychmiast pobiegł jeden z nich, a wzięwszy gąbkę, napełnił octem, włożył na trzcinę i dał Mu pić. Inni zaś mówili: S. Zaniechaj, patrzmyż, czy przybędzie Eliasz, aby go wybawić. C. A Jezus zawoławszy powtórnie głosem wielkim, oddał ducha.

(Wszyscy klękają i modlą się w milczeniu.)

A oto zasłona świątyni rozdarła się na dwie części od góry aż do dołu i ziemia zadrżała, a skały popękały i groby się otworzyły, i wiele ciał świętych, którzy byli posnęli, powstało.

I wyszedłszy z grobów po zmartwychwstaniu Jego przyszli do miasta świętego i ukazali się wielu. Setnik zaś i ci, którzy z nim byli, strzegąc Jezusa, ujrawszy trzęsienie ziemi i wszystko, co się działo, przerażili się wielce, mówiąc: S. Zaiste ten był Synem Bożym. C. I było tam wiele wieści z daleka, które szły za Jezusem od Galilei, posługując Mu: wśród nich była Maria Magdalena i Maria, matka Jakuba i Jozefa, i matka synów Zebedeuszowych.

A gdy był wieczór, przyszedł człowiek pewien bogaty z Arymatei, imieniem Józef, który też był uczniem Jezusowym. Ten przyszedł do Pilata i prosił o ciało Jezusowe. Tedy Pilat rozkazał oddać mu zwłoki. A Józef otrzymawszy ciało, owinął je w prześcieradło czyste i złożył je w nowym grobowcu swoim, który był wykuł w skale. I zatoczył wielki kamień przed wejściem do grobowca, i odszedł.

Ps 90, 4-5

Impropérium exspectávit cor meum et misériam: et sustínui, qui simul mecum contristarétur, et non fuit: consolántem me quæsívi, et non invéni: et dedérunt in escam meam fel, et in siti mea potavérunt me acéto.

Urąganiem złamane me serce i sił mi zabrakło. Na współczującego czekałem, ale go nie było, i na pocieszających, lecz ich nie znalazłem. Do mego pokarmu domieszali zólci, a kiedym pragnął poili mnie octem.

SECRETA. SEKRETA

Concéde, quæsumus, Dómine: ut oculis tuæ maiestátis munus oblátum, et grátiam nobis devotionis obtineat, et efféctum beatæ perennitátis acquírat.

Per Dóminum nostrum Iesum Christum, Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Prosimy Cię, Panie, dozwól, by dar złożony przed obliczem Twego majestatu wyjednał nam łaskę gorliwości w służbie Twojej i zapewnił dojscie do szczęśliwej wieczności.

Przez Pana naszego Jezusa Chrystusa, Syna Twego, który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, Bóg przez wszystkie wieki wieków.

R. Amen.

PREFACJA O KRZYŻU ŚWIĘTYM

COMMUNIO. ANTYFONA NA KOMUNIE

Mt 26, 42

Pater, si non potest hic calix transíre, nisi bibam illum: fiat volúntas tua.

Ojcze, jeżeli ten kielich nie może mnie minąć, ale mam go wypić: niech się dzieje wola Twoja.

POSTCOMMUNIO. POKOMUNIA

Per huius, Dómine, operatióne[m] mystérii: et vitia nostra purgéntur, et iusta desidéria compleántur.

Per Dóminum nostrum Iesum Christum, Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Działanie tego Sakramentu, o Panie, niechaj oczyści nas z grzechów i spełni nasze słuszne pragnienia.

Przez Pana naszego Jezusa Chrystusa, Syna Twego, który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, Bóg przez wszystkie wieki wieków.

R. Amen.

We Mszy, którą poprzedziła procesja z palmami, nie ma Ostatniej Ewangelii. W innych Mszach czyta się jako Ostatnią Ewangelią urywek Gdy Jezus przybliżał się do Jeruzalem.

Mt 21, 1-9

✠ Sequéntia sancti Evangéllii secúndum Matthæum. Matth. 21, 1-9.

In illo témpore: Cum appropinquásset Iesus Ierosólymis, et venísset Bétphage ad montem Olivéti: tunc misit duos discípulos suos, dicens eis: Ite in castéllum, quod contra vos est, et statim inveniétis ásinam alligátam et pullum cum ea: sólvite et addúcite mihi: et si quis vobis áliquíd dixerit, dícite, quia Dóminus his opus habet, et conféstim dimíttet eos. Hoc autem totum factum est, ut adimplerétur, quod dictum est per Prophétam, dicentem: Dícite filiae Sion: Ecce, Rex tuus venit tibi mansuétus, sedens super ásinam et pullum, filium subiugális.

Eúntes autem discípuli, fecérunt, sicut præcépit illis Iesus. Et adduxérunt ásinam et pullum: et imposuérunt super eos vestiménta sua, et eum désuper sedére tecérunt. Plúrima autem turba stravérunt vestiménta sua in via: álii autem cædebant ramos de arbóribus, et sternébant in via: turbæ autem, quæ præcedébant et quæ sequebantur, clamábant, dicéntes: Hosánna filio David: benedíctus, qui venit in nómine Dómini.

Onego czasu: Gdy Jezus przybliżał się do Jeruzalem i przyszedł do Betfage na Górze Oliwnej, wtedy wydał dwóch uczniów mówiąc im: «Idźcie do wsi, która jest przed wami, a niebawem znajdziecie oślicę przywiązaną i osłę z nią: odwiążcie i przywieźcie do mnie. A jeśli by wam kto co mówił, powiedzcie, że Pan ich potrzebuje, a natychmiast puści je». A wszystko to się stało, aby się wypełniło, co powiedziane jest przez Proroka mówiącego: Powiedzcie córce Syjońskiej: Oto zdąży ku tobie król twój cichy i siedzący na osłicy i na osłęciu, synu podjarzemnej.

Idąc tedy uczniowie uczynili jako im przykazał Jezus. I przywieźli oślicę z osłęciem i włożyli na nie szaty swoje, a Jego posadzili na nie. A wielka rzesza słała szaty swoje na drodze, a drudzy obcinali gałązki z drzew i rzucali na drogę. Rzesze zaś, które wyprzedzały i które postępowały za Nim, wołały mówiąc: «Hosanna Synowi Dawidowemu. Błogosławiony, który przybywa w imię Pańskie».